

Tatrzanski Park Narodowy

Tatry to jedyny w Polsce obszar o charakterze wysokogórskim. Był on zatem zawsze trudniej dostępny, a trudne warunki życia powodowały, że przez wiele wieków teren ten nie był zagospodarowany przez człowieka. Dawało to możliwość swobodnego działania sił przyrody i uchroniło Tatry przed większymi przekształceniami. W zasadzie bez wpływu na stan przyrody pozostała działalność człowieka w średniowieczu. Wędrownie pasterstwo wołoskie (od XIII wieku) czy też ekspedycje poszukiwaczy skarbów nie odcisnęły na przyrodzie Tatr trwałego piętna. Dopiero działalność przemysłowa (górnictwo i hutnictwo) dokonała istotnych zmian w przyrodzie i to zwłaszcza w XVIII i XIX wieku.

Wybitne nie tylko w skali kraju i ciągle jeszcze dobrze zachowane walory przyrodnicze Tatr zostały "odkryte" na przełomie wieków XVIII i XIX przez uczonych, którzy dotarli w Tatry. Ich prace wydobyły na światło dzienne bogactwo przyrody i jej specyficzny, niepowtarzalny charakter. Bardzo szybko też okazało się, że walory te są coraz bardziej zagrożone i że istnieje potrzeba ich ochrony. Stąd w latach 80. XIX wieku pojawiły się pierwsze koncepcje objęcia Tatr ochroną w formie parku narodowego na wzór pierwszego w świecie amerykańskiego parku narodowego w Yellowstone. Z różnych jednak powodów (własnościowych, finansowych) idea parku narodowego nie mogła być przez dziesięciolecia zrealizowana. Ostatecznie Tatrzanski Park Narodowy został utworzony na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 października 1954 roku i rozpoczął działalność z dniem 1 stycznia 1955 roku.

Powierzchnia parku wynosi 21197 ha i pod tym względem zaliczany jest do jednych z większych parków narodowych w Polsce.

Około 70 proc. powierzchni parku zajmują lasy i zarośla kosodrzewiny, a pozostałe 30 proc. to murawy wysokogórskie, skały i wody. Ochroną ścisłą objęte jest prawie 11,5 tys. ha powierzchni, w tym całe piętro hal i turni, piętro kosodrzewiny oraz częściowo również lasy regla górnego i dolnego. Ochrona ścisła polega na ochronie procesów zachodzących w środowisku naturalnym.